

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
JISMONIY TARBIYA VA SPORT VAZIRLIGI**

**O'ZBEKISTON DAVLAT JISMONIY TARBIYA VA
SPORT UNIVERSITETI**

BIRINCHI KURS MAK TABI

CHIRCHIQ-2021

HURMATLI TALABALAR!

Siz jismoniy tarbiya va sport sohasida insoniyat yaratgan bilim cho'qqilarini egallash sari etaklaydigan sharaflı yo'lga qadam qo'ydingiz. Ayni paytda tanlagan yo'lingiz orqali mustaqil davlatimiz erishgan yutuqlarni bilish, xalqimizning ma'naviy boyliklari va o'ziga xos an'analarini o'rganib olish imkoniyatiga ega bo'ldingiz. Siz ana shu g'amxo'rlikning qadriga etishga va bildirilgan ishonchni oqlashga harakat qiling. Toki, Sizning ilm fan yo'lidagi birinchi qadamingiz, yoshlik o'ti chaqnab turgan kuch g'ayratingiz davlatimizning bugungi kuni va kelajagidir.

Ilmgan chanqoq, tirishqoq, qiziquvchan talabalar! Yaqin yillar ichida sizlar O'zbekistonning kelajak taqdiriga mas'ul bo'lasizlar. Buning uchun yanada katta bilim va tajribaga ega bo'lishingiz shart. Bu ishda O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universitetining ahil jamoasi Sizlarga ulkan parvozlar tilab qoladi.

O'zDJTSU rektori M.Boltabaev

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi

O'zbekiston Respublikasi Turizm va sport vazirligi

O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti

**BIRINCHI KURS MAK TABI
(1-kurs talabalariga “Ko'nikma hosil qilish haftaligi”
uchun maxsus tayyorlangan
uslubiy qo'llanma)**

To'plovchi va mualliflar:

Yoshlar masalalari va ma'naviy-ma'rifiy
ishlar bo'yicha prorektor v.v.b.

J.Mamanov

Muharrir:

Tarix fanlari nomzodi, dotsent

B.Jahongirov

**Birinchi kurs maktabi. “O’zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universitetiga qabul etilgan 1-kurs talabalarining ko’nikma hosil qilish haftaligi” uchun maxsus tayyorlangan uslubiy ko’rsatma
(o’zbek tilida)**

Ushbu ma’lumotlar endigina talabalik baxtiga etishgan va kelajakdagi ezgu maqsadini yanada ravnaq topishini maqsad qilgan talabalarga yordam berish uchun mo’ljallangan.

Uslubiy ko’rsatma O’zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti Kengashining 2021 yil ____ avgust kuni bo’lib o’tgan yig’ilishida birinchi kurs talabalarini “Birinchi kurs maktabi” o’quv dasturida foydalanish uchun tavsiya etilgan.

T A N I S H U V

O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya instituti 1955 yilda tashkil etilgan bo'lib, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 10 avgustdag'i "O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya instituti faoliyatini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori asosida o'quv binolari Toshkent viloyati, Chirchiq shahar, Sportchilar ko'chasi, 19-uyga ko'chirilgan. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 5 martdag'i "Jismoniy tarbiya va sport sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi farmoni bilan universitet darajasi berilgan.

- Sportchilar ko'chasi, 19-uyida joylashgan o'quv binolari 2005 yilda qurilgan. 2018-2019 o'quv yilidan boshlab yangi o'quv binolari tashkil qilingan bo'lib, ularning umumiy quvvati 2730 nafar o'quvchi o'rniiga mo'ljallangan. Universitetda suzish havzalari (ochiq 2 ta, yopiq 1 ta), futbol maydoni ma'muriyati binosi, Monnej (sport majmuasi), 2 ta boks, 1 ta kikboks, 1 ta taekvando, 1 ta karate sport turlariga moslashtirilgan sport zallari mavjud. Universitet hududida zamonaviy futbol maydoni, 2 ta kichik futbol maydonlari, 1 ta tennis, nayza uloqtirish, gimnastika, sport gimnastikasi zallari, engil atletika sport yo'lakchalari 2 ta kurash, 1 ta stol tennisi zali, 2 ta badminton maydoni 2 ta og'ir atletika zali mavjud.

Universitet rektori – Boltabaev Mahmudjon Rustamovich
Tel: (+99870) 717-27-72.

Yoshlar masalalari va ma'nnaviy-ma'rifiy ishlari bo'yicha prorektor v.v.b. Mamanov Jamoliddin Abduraximovich – Tel: (+99899) 804-94-47.

O'quv ishlari bo'yicha prorektor – Axmedov Ikrom Akromovich. Tel: (+99870) 717-27-27

Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektor – Bayazitov Kamil Faritovich: (+99870) 717-17-90.

Moliya-iqtisod ishlari bo'yicha prorektor v.v.b. – Ibragimov Inom Ilhomovich. Tel: (+99870) 717-37-73.

Universitetda quyidagi fakultetlar faoliyat yuritadi:

- Sport o'yinlari fakulteti dekani – Dusanov Noryigit Ernazarovich.
- Yakkakurash sport turlari fakulteti dekani – Tangriev Alisher Jumanazarovich.
- Ko'pkurash sport turlari fakulteti dekani – Xodjaev Anvar Zakirovich.
- Sportni boshqarish va kasbiy fanlar fakulteti dekani – Arziqulov Dilshod Ne'matullaevich.
- Adaptiv jismoniy tarbiya va sport sog'lomlashtirish fakulteti dekani - Tajibaev Soyib Samjonovich
- Futbol va qishki sport turlari fakulteti dekani - Ismagilov Damir Kanganiyevich
- Kurash fakulteti dekani - Artiqov Zoxid Sobirovich
- Tibbiyot fakulteti dekani – Sutanov G'afurdjon Ne'matbekovich

Universitetda “Jismoniy tarbiya, sport nazariyasi va uslubiyoti”, “Voleybol, basketbol nazariyasi va uslubiyati”, “Gandbol, regbi, nazariyasi va uslubiyoti”, “Tennis, badminton nazariyasi va uslubiyoti”, “Futbol nazariyasi va uslubiyoti”, “Qishki sport turlari”, “Suzish sporti, eshkak eshish turlari nazariyasi va uslubiyoti”, “Engil atletika nazariyasi va uslubiyoti”, “Og'ir atletika, velosport, ot sporti nazariyasi va uslubiyoti”, “Milliy kurash turlari nazariyasi va uslubiyoti”, “Xalqaro kurash turlari nazariyasi va uslubiyati”, “Boks, qilichbozlik nazariyasi va uslubiyoti”, “Taekvando, karate nazariyasi va uslubiyati”, “Gimnastika nazariyasi va uslubiyoti”, “Adaptiv jismoniy tarbiya va sport”, “Ijtimoiy fanlar va huquq”, “Xorijiy tillari”, “O'zbek tili va adabiyoti”, “Sport tadbirilarini tashkil etish”, “Sport psixologiyasi va pedagogika”, “Tabbiyiylimiylar”, “Sport menejmenti va iqtisodiyot”, “Aport tibbiyoti va bioximiya”, “Anatomiya va fiziologiya” kabi - jami 24 ta kafedra mavjud. Bu kafedralarda 500 dan ortiq professor-o'qituvchilar faoliyat ko'rsatmoqda. Professor-o'qituvchilar tarkibini 19 nafar fan doktori, professor, 88 nafar fan nomzodi, dotsent, 103 nafar katta o'qituvchi hamda O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan sport murabbiylari tashkil etadi.

2021-2022 O'QUV YILI UCHUN O'ZDJTSU BAKALAVRIAT TA'LIM YO'NALISHLARI VA MAGISTRATURA MUTAXASSISLIKHLARI

Universitet ishlab chiqarishdan ajralgan holda o'quv shakli kunduzgi bo'lgan ta'limning asosiy ta'lim dasturlarini ikki bosqichda amalga oshiradi: bakalavriat va magistratura.

a) bakalavriat:

- 61010300 - Sport faoliyati (faoliyat turlari bo'yicha);
 - 60111900 - Maktabgacha va boshlang'ich ta'linda jismoniy tarbiya va sport;
 - 60310900 - Psixologiya (sport);
 - 60411200 - Menejment (jismoniy tarbiya va sport menejmenti);
 - 60411200 - Menejment (sport tadbirlarini tashkil etish va boshqarish);
 - 60412500 - Marketing (sport marketingi);
 - 60910200 - Davolash ishi.
- b) sirtqi ta'lim:
- 61010300 - Sport faoliyati (faoliyat turlari bo'yicha);
- s) magistratura:
- 71010301 - Sport faoliyati (faoliyat turlari bo'yicha);
 - 71010302 - Jismoniy tarbiya va sport menejmenti;
 - 71010303 - Adaptiv sog'lomlashtirish, jismoniy tarbiya va sport;
 - 71010304 - Ommaviy sportni rivojlantirish va sog'lom turmush tarzini targ'ib qilish;
 - 70310901 - Psixologiya (sport);
 - 70411201 - Menejment (yirik sport tadbirlarni tashkillashtirish hamda boshqarish);
 - 70412501 - Marketing (sport marketingi);
 - 70320101 - Jurnalistika (faoliyat turlari buyicha).

Bakalavriat - ta'lim yo'nalishi bo'yicha fundamental va amaliy bilimlar beruvchi, o'qish muddati 3 yildan kam bo'Imagan tayanch oliy ta'limdir.

Bakalavr dasturini tugatgan bitiruvchilarga davlat attestatsiyasi yakunlari bo'yicha ta'lim yo'nalishi bo'yicha «bakalavr» darajasi beriladi hamda davlat namunasidagi diplom topshiriladi.

Magistratura - yo'nalishning muayyan mutaxassisligi bo'yicha fundamental va amaliy bilimlar beruvchi, bakalavriat negizida, o'qish muddati 2 yildan kam bo'Imagan oliy ta'limdir.

Magistr dasturini tugatgan bitiruvchilarga davlat attestatsiyasi yakunlari bo'yicha tayyorlangan muayyan mutaxassislik bo'yicha «magistr» darajasi beriladi va davlat namunasidagi diplom topshiriladi.

Bakalavr va magistrlik davlat namunasidagi diplom uning egalariga kasbiy faoliyat bilan shug'llanish yoki tanlangan ta'lim yo'nalishiga va mutaxassisligiga muvofiq ta'lim muassasalarining navbatdagi bosqichlarida o'qishni davom ettirish huquqini beradi.

Oliy ta'limming turli bosqichida asosiy ta'lim dasturlari bo'yicha dastlabki ta'lim olish, ikkinchi oliy ta'lim olish sifatida qaralmaydi.

Talabalar kontingenti – jami 10 934 nafar talabani tashkil etadi. Shulardan 10594 nafar talaba bakalavriat ta'lim yo'nalishlarida, 385 nafar talaba magistratura mutaxassisliklarida tahsil oladi.

HURMATLI TALABA!

Endi Sizga talabalik guvohnomasi va reyting daftarchasi beriladi. Ushbu hujjatlar Sizga **O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universitetiga** qarashli barcha bo'lim va shaxobchalar xizmatidan foydalanish huquqini beradi. Eng avvalo, **universitetning madaniyat saroyi binosida** joylashgan Axborot resurs markaziga a'zo bo'lishingiz va undan so'ng zaruriy darsliklar, o'quv qo'llanmalari va ma'ruza matnlarini olishingiz mumkin. Talabalar foydalanishi uchun kompyuter sinflari internet tarmog'iغا bog'lagan.

Universitet tasarrufida hozirgi kunda 2 ta talabalar turar joyi mavjud. Chirchiq shahar, V.Haydarov ko'chasida joylashgan talabalar turar joyi 1000 kishiga mo'ljallangan. Toshkent viloyati, Chirchiq shahri, sport ko'chasida investitsiya dasturi bo'yicha 2021 yil dekabr oyida 1 ta 850 o'rinli zamonaviy talabalar turar joyi foydalanishga topshirish rejalahtirilgan.

Universitetda katta va kichik majlis zallari, kichik bosmaxona, "Axborot guruhni", "Fan sportga" jurnali tahririysi va ijodiy hamda sport to'garaklari faoliyat olib boradi.

Universtetda o'quv yili **ikki semestr** (yarim yillik)dan tashkil topadi. Ta'lif yo'naliishing o'quv rejasiga muvofiq ijtimoiy-gumanitar, tabiiy-fundamental, umummutaxassislik va ixtisoslik fanlari o'qitiladi. Darslar jadval asosida ma'ruza, amaliy, seminar va tajriba (laboratoriya) mashg'ulotlari shaklida o'tkaziladi. Ayrim fanlardan mustaqil ravishda bajariladigan kurs ishlari va loyihalari hamda malakaviy amaliyotlar ko'zda tutiladi (o'quv reja va dars jadvali dekanat oldida osilgan taxtada o'rnatiladi).

Universitetda talabalarning o'zlashtirishi **baho** tizimi orqali baholanadi. Har bir fan uchun ajratilgan soatga teng maksimal ball belgilanadi. Talaba semestr oxirigacha dars jadvaliga muvofiq darslarga majburiy ravishda qatnashib, joriy, oraliq va yakuniy nazoratlar davomida fanlar bo'yicha belgilangan maksimal baholarni to'plashga intilishi shart. Nazoratlar og'zaki, test va yozma ish shaklida o'tkaziladi.

O'zDJTSUda "**Ustoz-shogird**" tizimi mavjud. Umumta'lif va ixtisoslik fanlari kafedralari bilan yaqindan tanishib olganingizdan so'ng kafedralar, dekanat bilan kelishilgan xolda, akadem guruhlarga murabbiylarni tayinlashadi. Ular sizga ijtimoiy, maishiy masalalarda, o'quv va ilmiy ishlaringizda, qolaversa, talabalik hayotingizda maslahatchi va murabbiylik qiladi.

Barcha fanlar bo'yicha talaba ma'ruzalarni tinglab, kutubxonadan olingan o'quv adabiyotlardan, kompyuter sinflaridagi internet tarmog'idan olingan yangi ma'lumotlardan foydalanib ixtiyoriy ravishda **konspekt** tuzadi.

O'quv reja va dasturlarga muvofiq dastlabki kurslarda ijtimoiy-gumanitar, tabiiy-fundamental fanlar, yuqori kurslarda umumkasbiy va ixtisoslik fanlaridan o'quv mashg'ulotlari o'tkaziladi. Tanlagen ta'lif yo'naliishi o'quv rejalarini va Siz o'zlashtirishingiz shart bo'lgan fanlar, shuningdek, o'z ixtiyoriningiz bilan tanlab o'qiydigan fanlar bo'yicha ma'lumotni kafedrangizdan olishingiz mumkin.

O'ZDJTSU TALABALARI UCHUN UNIVERSITETNING ICHKI TARTIB-QOIDALARI TO'G'RISIDA

N I Z O M

Ma'naviy-axloqiy, mafkuraviy sohada olib borayotgan ishlarimizning ta'sirchanligini oshirish, talabalarda Vataniga, xalqiga, oilasiga, milliy urf-odatlar va an'analarga, o'quv dargohiga, tanlagan kasbiga bo'lgan muhabbatini shakllantirish, yoshlarga sog'lom turmush tarzini targ'ib qilish, universitet ustoz-murabbiylarining muqaddas burchidir.

Universitetda ta'lif olayotgan barcha talabalar quyidagi larda amal qilishlari zarur.

1. Universitet nizomida belgilangan huquq va majburiyatlariga to'liq rioya qilish.
2. Universitetda va "Talabalar turar joyi"da o'rnatilgan ichki tartib-qoidalarga qat'iy amal qilish.
3. Fakultetlar, universitet, tuman, shahar va Respublika miqyosida talabalarga bag'ishlangan hamda talabalar ishtirokida o'tkaziladigan barcha tadbirdorda faol ishtirok etish.
4. Fakultetlar va "Talabalar turar joyi"da navbatchilik qilish.
5. Universitetga tegishli barcha binolarda tamaki va nosvoy **chekish**, alkogol maxsulotlarni ist'emol qilish **mumkin emas**.
6. Auditoriya, laboratoriyalarda joylashgan jihozzlarga, kitoblarga, asbob-uskunalarga ziyon etkazmaslik, ozodalikka rioya qilish.
7. Darslarga muntazam qatnashish, o'quv rejada qayd etilgan fanlarni o'z vaqtida o'zlashtirish. O'rnatilgan muddatlarda reyting sinovlarini, kurs ishlari va loyihibarini topshirish.
8. Darslarga kechikmaslik, sababsiz dars qoldirmaslik.
9. Kontrakt to'lovlarini o'z vaqtida amalga oshirish.
10. Umumiy foydalanish joylaridan tartibli foydalanish.
11. O'zbekiston yoshlar ittifoqi boshlang'ich tashkiloti faoliyatida faol ishtirok etish.
12. Universitet Oliy ta'lif muassasaligidan kelib chiqqan xolda auditoriya darslariga munosib tashqi ko'rinish va axloq-odob me'yorlaridan chetga chiqmagan xolda kiyinish, (sport kiyimida, shortida, hijobda va yarim yalang'och yurmaslik).
13. Universitetga tegishli barcha binolarda, Talabalar turar joyida spirtli ichimliklar ichmaslik, qimor va tavakkalchilikka asoslangan o'yinlar o'ynamaslik, shovqin solmaslik. Tartib buzarlikka yo'l qo'ymaslik.
14. Guruhlarga biriktirilgan xonalarning tozaligini saqlash.
15. O'zaro hurmat va yaxshi muomalada bo'lish.
16. Talabalikni tasdiqlovchi hujjat olib yurish.
17. Mayjud to'garaklar, klublar va sport sektsiyalari faoliyatida ishtirok etish.
18. Universitet rahbarlari, professor-o'qituvchilar auditoriyaga kirganda o'rnidan turish.

19. Ilmiy izlanishlar uslubini o'rganish va olib borish.
 20. Ijodiy fikrlash va izlanishga o'rganish, chet tillarini va kompyuter texnikasini mukammal o'zlashtirish.
 21. "Odob-axloq qoidalari"ga to'liq amal qilish.
- Mazkur Nizom talabalarini bajarmagan talabalarga nisbatan quyidagi intizomiy choralar ko'rildi:
- A. Ogohlantirish;
 - B. Hayfsan e'lon qilish;
 - V. Universitetdan chetlashtirish.
- Namunaviy xulq va o'qishda yuqori ko'rsatkichlarga ega, jamoat ishlarida faol ishtirok etuvchi talabalar o'rnatilgan tartibda moddiy va ma'naviy rag'batlantiriladi.
- Mazkur Nizom barcha fakultetlar faollarining yig'ilishida, institut Ma'naviyat va ma'rifat kengashida, Kasaba uyushmasi, O'zbekiston yoshlar ittifoqi boshlang'ich tashkiloti, xotin-qizlar va murabbiylar kengashlari yig'ilishlarida muhokama qilingan. Universitet yurist-konsultant bilan kelishilgan.

MA'NAVIY-AXLOQIY QOIDALAR

1. Har bir talaba o'zining namunali xulqi, odob-axloqi bilan o'zini ko'rsatishi, boshqalarga namuna bo'lishi lozim.
2. Barcha yaxshi insoniq fazilatlar - xushmuomalalik, kamtarlik, halollik, poklik, vijdonlilik, to'g'riso'zlik, sog'lom fikrlilik va adolatlilik bo'lilik talabalik davrining bebafo boyligi bo'lib qolishi kerak.
3. Milliy qadriyatlarimizni ulug'lash, ma'rifat, madaniyat, davlat va jamoat arboblarining, ulug' ustoz allomalarimizning namunali hayoti tarzları bilan mutazam tanishib borish talabalarning muhim vazifasidir.
4. Kattalarga hurmatda, ayollar va kichiklarga izzatda bo'lib, ular bilan salomlashganda quyidagi qoidalarga amal qilmoq lozim:
 - a) yoshi katta keksa kishilar bilan ko'rishganda ularidan oldin ko'rishmoq uchun hamda yigitlar qizlar bilan salomlashganda qizdan avval unga qo'l uzatmaslik;
 - b) o'zingizdan yoshi kichik bo'lganlarning salomiga aliq olishlik, ular bilan salomlashganda takabburlik qilmaslik;
6. Kursdoshingiz, do'stlaringizdan birortasining tobi qochib qolganda yoki boshiga musibat tushganda holidan xabar oling, imkoniyatingizga qarab moddiy va ma'naviy yordam bering.
7. Universitet professor-o'qituvchilari va xodimlarining, kursdoshlaringizni, do'stlaringizning ishonchini oqlashga intiling, ularning e'tiboridan chetda qolmaslik uchun harakat qiling.

TALABALARING ODOB-AHLOQQA OID MAJBURIYATLARI

a) O'zDJTSU hududida:

- hududga kirishda talabalik guvohnomasini ko'rsatib kirish;
- hududni ifloslantirmaslik va chiqindilarni faqat joylardagi urnalarga tashlash;
- ustozlar bilan duch kelganda salom berish;
- o'quv mashg'ulotlari vaqtida hududda sababsiz yurmaslik;
- universitet mulki (ko'char va ko'chmas mulki, o'simlik va hayvonot dunyosi va hokazolar)ga ehtiyyotkorona munosabatda bo'lish;
- kiyinish va o'zaro suhbat odoblariga rioya qilish;
- mutasaddilarning ruxsatsiz turli reklama vositalarini osmaslik;
- maishiy tinchlikka rioya qilish;
- narkotik va psixotrop moddalar, alkogol va tamaki mahsulotlari iste'mol qilinishi hamda tarqatilishiga qarshi kurashish. O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq yuqoridaq holatlar haqida tegishli tashkilotlarga o'z vaqtida xabar bermaslik javobgarlikka sabab bo'lishi alohida qayd etiladi.

b) auditoriyada:

- uyali aloqa vositalarini o'chirib qo'yish;
- dars vaqtida gaplashmaslik;
- jihozlarga madaniy munosabatda bo'lish, partalarga yozmaslik;
- qog'oz va boshqa keraksiz narsalarni qoldirib ketmaslik;
- ovqatlanmaslik, saqich chaynamaslik.

v) umumiy ovqatlanish joylarida:

- taomlarni olishda navbat tartibiga rioya qilish;
- tirbandlik holatida ustozlar, ayollar, yoshi kattalarga hurmat ko'rsatish;
- ovqatlanish vaqtida shovqin solmaslik;
- umumiy ovqatlanish shaxobchasida belgilangan tartib-qoidalarga rioya qilish.

g) Axborot resurs markazi (ARM)da:

- ARM xodimlari bilan hushmuomalada bo'lish;
- kitoblar va jihozlarga ehtiyyotkorona munosabatda bo'lish;
- baland ovozda so'zlashmaslik va atrofdagilarga xalaqtirish bermaslik;
- qog'oz, saqich va boshqa chiqindilarni qoldirib ketmaslik;
- kitoblarni olish va topshirish tartib-qoidalarga rioya qilish.

d) talabalar turar joylari (TTJ)da:

- mavjud jihozlarni asrash, ularga zarar etkazmaslik;
- elektr-energiyasi, gaz va suv resurslaridan tejamkorona (oqilon) foydalanish;
- sanitariya va gigiena xonalaridan foydalanish qoidalari amal qilish;
- talabalar turar joyi "Nizomi" va "Ichki tartib qoidalari"ga qat'iy rioya qilish.

e) sport majmularida:

- xar bir fakultetning o'ziga xos bo'lgan sport formasi bo'lishi;
- sport majmuasiga xos bo'lgan kiyim va poyabzallarda kirish;
- sport inventarlariga nisbatan madaniy munosabatda bo'lish;
- mashg'ulotlardan keyin sport inventarlarini belgilangan joylarga qayta

topshirish;

- sport majmuasining belgilangan tartib-qoidalariga rioya qilish.

j) madaniyat saroyi va boshqa ommaviy tadbirlar o'tkazish joylarida:

- o'rindiq va boshqa jihozlarga nisbatan madaniy munosabatda bo'lish;
- ommaviy tadbirlar vaqtida hushtak chalmaslik, baqirmsaslik, tadbir tugashidan oldin sababsiz chiqib ketmaslik;

- uqlab o'tirmaslik, o'rindiplarga yotib olmaslik, bir-biri bilan gaplashmaslik, yon atrofdagilarga xalaqit bermaslik, saqich chaynamaslik, atrofini iflosmaslik;

Shuningdek.

- turli davralarda o'zining namunaviy xulqi va bilimi bilan O'zDJTSU haqida yuksak ijobiy taassurot hosil qilishga intilish;
- doimo komillikka intilish, halollik va adolat bilan hayot kechirish kabi olijanob fazilatlarni chuqr anglash;
- universitet manfaati, uning sha'ni va shonli an'analari, obro'si hamda nufuzi to'g'risida qayg'urish, ularni saqlab qolishga jonkuyarlik qilish va ularga hurmat bilan munosabatda bo'lish.

TALABALAR ODOB-AXLOQIDA MAN ETILADIGAN HOLATLAR

- professor-o'qituvchilarga qo'pollik qilish, mashg'ulotlar vaqtida asossiz gapirish;
- professor-o'qituvchi bilan boshqalarning bahosini muhokama qilish;
- yolg'on gapirish, g'irromlik yoki professor-o'qituvchilarni chalg'itish bilan bog'liq har qanday xatti-harakatlar qilish;
 - xodimlar va o'z o'rtoqlariga nisbatan hurmatsizlik qilish;
 - yozma ishlarni himoya qilish va reyting nazoratiga doir boshqa tartib-taomillarni bajarish vaqtida chetdan yordam olish, o'zgalarga yordam ko'rsatish;
 - boshqa shaxslar tomonidan tayyorlangan topshiriqlar yoki yozma ishlarni o'z nomidan topshirish;
 - mashg'ulotlarni o'tkazib yuborish yoki kechikib kelish;
 - mashg'ulotlar vaqtida professor-o'qituvchining ruxsatisiz auditoriyadan chiqib ketish;
 - boshqa talabaning sa'y-harakatlariga qasddan ziyon etkazish;
 - moddiy jihatdan yaxshi ta'minlanganligini turli yo'llar bilan ko'z-ko'z qilish qat'yan man etiladi.

TALABALARNING MAJBURIYATLARI

- Universitet Nizomi va Ichki tartib qoidalarga qat'iy rivoja qilish;
- Universitet talabasi nomiga dog' tushirmsaslik;
- Mamlakatimizda ichki va tashqi siyosatini qo'llab-quvvatlash, uni to'liq tushunish va vatanparvar bo'lish;

- Tanlagan mutaxassisligi bo'yicha nazariy bilimlar va amaliy ko'nikmalarni muntazam va chuqur egallab borish;
- O'zining ma'naviy va ma'rifiy, ilmiy-madaniy saviyasini oshirib borish;
- O'quv mashg'ulotlariga qatnashish va o'quv rejasi hamda dasturlarida ko'zda tutilgan barcha topshiriqlarni belgilangan muddatlarda bajarish;
- Ijtimoiy foydali mehnatda faol ishtirok etish;
- Talabalar va professor-o'qituvchilar hamda xizmatchilar bilan o'zaro xushmuomalada bo'lish;
- Barcha mashg'ulotlarga qatnashish va o'quv jadvalida ko'zda tutilgan barcha turdag'i topshiriqlarni belgilangan muddatda bajarish;
- Universitet binosidagi va "Talabalar turar joyi" dagi mulklarga ehtiyyotkorona munosabatda bo'lish;
- Tashkiliy, ommaviy-siyosiy va tarbiyaviy ishlar ko'nikmasini egallah, ilmiy va siyosiy bilimlarni targ'ib etishda, shuningdek, institutda o'tkazilayotgan jamoatchilik tadbirlarida qatnashish.
- Darsga qatnamagan holda, ertangi kundan kechiktirmasdan (bevosita yoki guruh raxbari-sardori orqali) fakultet dekanini ogohlantirish va dars qoldirishi sababini asoslovchi hujjatni taqdim etish;
- Kiyinish madaniyatiga rioya qilish, milliy axloq va urf-odatlarga hurmatli munosabatda bo'lish;
- O'zining ilmiy, siyosiy-g'oyaviy va ma'naviy tafakkurini muntazam oshirish orqali Vatanga sadoqat ruhini namoyon qilish;
- Xorijiy grantlarda qatnashilgan holda fakultet rahbariyatini xabardor qilish va chet elga ketishdan oldin institut rahbariyati roziligini olish;
- Universitetda faoliyat ko'rsatuvchi professor-o'qituvchilar va boshqa xodimlarga hurmat bilan munosabatda bo'lish;
- O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot Vazirligi, Mehnat va aholini ijtimoiy muhofaza qilish vazirligining 2005 yil 7 iyuldag'i 58-son, 154-1-son, 19-son va 02G'2658-son qarori bilan tasdiqlangan O'zbekiston Respublikasi Kadrlarni davlat grantlari asosida maqsadli tayyorlash tartibi to'g'risidagi Nizomga muvofiq barcha ta'lim yo'nalishlari bo'yicha davlat garntlari asosida taxsil olgan institut bakalavr va magistrлari ta'lim muassasalari, korxona va tashkilotlarda uch yil ishlab berish;
- Fakultetlardagi umumiy foydalanish joylarida sanitariya qoidalariga rioya qilish;
- Dars jarayonida uyali aloqa vositalaridan foydalanmaslik;
- Universitet mulkiga (parta, stol, stul, eshik va devorlarga, o'quv jihozlariga va h.k.) ziyon etkazmaslik;
- Universitet ma'muriyat ruxsatisiz asbob-uskunalar va boshqa jihozlarini binodan tashqariga olib chiqib ketmaslik;
- Talabalar turar joyida "Oliy ta'lim muassasalarining talabalar turar joylari faoliyatiga oid me'yoriy hujjatlar turkumi" asosida ta'lim oluvchilar o'z huquq va majburiyatlarini amalga oshirishi lozim.

O'zbekiston Respublikasining ma'muriv javobgarlik to'g'risidagi kodeksining 183, 184-1, 184-2, 184-3, 187, 189, 190, 191, 192-moddalariga muvofiq talabalarga quyidagilar ta'qilanganadi:

- Universitet hududining barcha binolari va tashqi joylari hamda talabalar turar joylarida sigaret chekish hamda turli spirtli ichimliklar va giyohvand moddalarni iste'mol qilish;
- Mayda bezorilik, ya'ni institutning barcha joylarida uyatli so'zlar bilan so'kinish, xodimlar, talabalar va boshqa fuqarolarga shilqimlik qilish hamda jamoat tartibini va fuqarolarning osoyishtaligini buzuvchi shu kabi boshqa xattiharakatlarni amalga oshirish;
- Milliy, irqiy, etnik yoki diniy adovatni targ'ib qiluvchi materiallarni tayyorlash, saqlash yoki tarqatish;
- Fohishalik bilan shug'ullanish;
- Qimor va tavakkalchilikka asoslangan boshqa o'yinlarda qatnashish;
- Pornografik mazmundagi asarlar, bosma nashrlar, video va ovoz yozuvli materillar, kino-foto materiallarni boshqa mahsulotlarni tayyorlash va tarqatish, reklama qilish, namoyish etish;
- Talabalar turar joyida tungi vaqtida - soat 22:00 dan 06:00gacha - fuqarolarning osoyishtaligi va dam olishini buzish, ya'ni baland ovoz bilan qo'shiq aytish, musiqa chalish, televizorlar, radiopriyomniklar, magnitafonlar va boshqa apparaturalardan foydalanish.

TALABALARING O'ZARO MUNOSABATLARI

1. Talabalarning o'zaro munosabatlarida - yagona jamoa, o'zaro hurmat va e'tibor, do'stlik, hamjihatlik, halollik va adolat tamoyillari amal qilishi lozim.
2. Talabalar munosabatlarida inson qadr-qimmatiga humatsizlik qilish, shaxsiyatini kamsitish, o'zganing intelektual mulkini o'zlashtirib olish, qo'pollik, behayo so'zlar ishlatish, mushtlashish, o'zgalarga ma'naviy, moddiy yoki jismoniy ziyon etkazish qat'yan man etiladi.

TALABALAR DAVOMATI VA QOLDIRILGAN DARSLARNI O'ZLASHTIRISH TO'G'RISIDA

Talabalar fakultativ darslardan tashqari, dars jadvalida keltirilgan barcha darslarga qatnashishlari shart. Fakultativ darslarga qatnashish ixtiyoriy hisoblanadi. Talabalar davomatini guruh sardori guruh jurnaliga qayd qilib boradi. Jurnalga darsga qatnashgan talaba haqidagi ma'lumot "Q" belgisi, darsga qatnashmagan talaba haqidagi ma'lumot "y" (ayrim hollarda "nb") belgisi bilan qo'yib boriladi. Guruh jurnali dekanatda saqlanadi, sardor dars boshlanishidan oldin jurnalni olib, darslar tugagandan so'ng uni dekanatda qoldiradi.

Darslarga kelmagan yoki kech qolgan talaba dekanat ruxsatisiz kelgusi darsga qo'yilmaydi. Darsga kirishga ruxsat olish uchun talaba darsga nima

sababdan kelmaganligini dekan nomiga yozma ravishda tushuntirib, ariza yozishi kerak. Bu ariza dekanatdagi maxsus daftarda qayd etilib boriladi. Tushuntirish xati olingandan so'ng dekanat talabaga darsga kirishiga ruxsatnomaga yozib beradi. Shuni ta'kidlash kerakki, ruxsatnomaga dars boshlanishidan oldin beriladi, iloji boricha talaba dars qoldirgan fandan keyingi dars boshlanishidan bir-ikki kun oldin dekanat ruxsatnomasini olgan bo'lishi kerak.

Agarda talaba uzrli sabab bilan darsga kelmagan bo'lsa, u holda talaba darsga kelgan bиринчи kuni dekanatga uzrli darsga kelmaganligini tasdiqlovchi hujjatni topshirishi zarur. Talaba darsga qatnashishni boshlagandan 2-3 kun o'tgandan keyin dekanatga taqdim etgan hujjat dekanat tomonidan inobatga olinmaydi. Talaba dekanatga taqdim etgan tibbiy ma'lumotnomaga o'rnatilgan shaklda bo'lmasa yoki muhrilar aniq va ravshan bo'lmasa, dekanat ma'lumotnomani qabul qilmaydi. Talaba qanday sabab bilan darslarga kela olmaganiga qaramasdan guruh sardori jurnalda talabaning davomati haqidagi ma'lumotni o'rnatilgan tartibda qayd etib boradi.

Talaba sababli yoki sababsiz darsga kelmaganini faqat dekan yoki dekan muovoni dekanat jurnalida belgilashi mumkin. Talaba harbiy bo'limiga yoki ichki ishlar bo'limiga (povestka) xabarnoma bilan chaqirilishi, betob bo'lganligi to'g'risidagi ma'lumotnomada darslardan ozod qilinganligi ko'rsatilgan hollarda qoldirilgan dars uzrli hisoblanadi.

Ayrim hollarda talabani dekan uning arizasiga muvofiq darsdan ozod qilishi mumkin. Talaba tomonidan yozilgan ariza uning shaxsiy varaqasi bilan dekanatda saqlanishi kerak.

Talaba dars qoldirganligi uzrli ekanligini tasdiqlovchi hujjatni vaqtida dekanatga taqdim etmasa, u holda qanday tushuntirish xati yozishidan qat'iy nazar, talaba qoldirgan dars sababsiz hisoblanadi.

Turmushga chiqqan talabalar farzandlik bo'lgan holda ularga akademik ta'il beriladi. Akademik ta'il olmagan talabaga stipendiya saqlangan holda bir oylik grafik (shaxsiy ish rejası) berilishi mumkin. 3 yoshga to'Imagan farzandining betobligi sababli darslarga qatnashmagan talaba dekanatga ushbu holat bo'yicha tibbiy ma'lumotnomani taqdim etishi kerak, aks holda qoldirgan darslar sababsiz hisoblanadi.

Talaba mashg'ulotlarga erkin qatnashishiga ruxsat etilmaydi. O'qishga qayta tiklangan talaba, oldingi o'qish davrida fanlardan o'tish reyting balini to'plagan bo'lsa, semestr oxirida inobatga olish uchun dekanatga ariza bilan murojaat etadi.

Dekanlar:

- har oyda muntazam ravishda kafedra mudirlari bilan kengash o'tkazib davomati yomon, o'zlashtirishi past talabalarni aniqlab, dars qoldirish sabablarini o'rganib o'rnatilgan tartibda qayta topshirish muddati ko'rsatilgan holda darslarga qatnashish, qayta topshirish uchun ruxsatnomalarini kafedralarga taqdim etadilar;

- kasalligi sababli darslarga qatnashmagan, hamda belgilangan muddatlarda joriy, oraliq va yakuniy nazorat topshira olmagan talabalar fakultet dekanini

farmoyishi asosida yangi semestr boshlagandan so'ng ikki hafta muddatda topshirishga ruxsat beradilar;

- ta'til yoki bayram munosabati bilan dam olishdan so'ng birinchi kun sababsiz dars qoldirgan talabalarga darsga kirish uchun ruxsatnomasi berish (qoldirilgan mashg'ulotni qayta topshirish uchun ruxsat semestr tugagandan so'ng beriladi);

- baholar fan qaydnomasiga qo'yilgunga qadar o'zlashtirishi past talabalar semestr davomida qayta topshirib fanlarni o'zlashtirishlari mumkin.

- akademik qarzdor talabalarga semestr tugagandan so'ng qayta o'zlashtirishlari uchun bir oy muddat beriladi, shu muddat davomida o'zlashtira olmagan talaba fakultet dekani tavsiyasiga ko'ra belgilangan tartibda rektorning buyrug'i bilan talabalar safidan chetlashtiriladi.

- fanlar bo'yicha joriy, oraliq va yakuniy nazorat ko'rsatkichlari natijalari bo'yicha doimiy monitoring olib boradilar.

Semestr yakunida dekanatlardan talabalar o'zlashtirishini tahlil qilishda quyidagi larda ahamiyat berishlari shart:

1-4-kurs talablari uchun:

-joriy va oraliq nazoratlardan o'ta olmaganligi uchun yakuniy nazoratlarga qo'yilmagan talabalarga joriy va oraliq nazoratlarni topshirish uchun semestr yakunidan so'ng 15 kun muhlat beriladi. Joriy va oraliq nazoratlarini topshirib o'ta olgan talaba yakuniy nazoratga qo'yiladi.

- yakuniy nazoratlarni qayta topshiradigan talabalar ismi sharifi dekanat tomonidan qo'shimcha qaydnomalarga kiritiladi. Yakuniy nazorat dekanat va kafedra mudirining bevosita nazoratida o'tkaziladi.

- yakuniy nazoratni qayta topshirish grafigi semestr yakunidan so'ng ikki hafta ichida kafedra mudiri tomonidan tuziladi hamda dekanat tomonidan tasdiqlanadi va grafikda belgilangan vaqtida va auditoriyada o'tkaziladi.

- qayta yakuniy nazoratni o'tkazuvchi professor-o'qituvchi kafedra mudiri tomonidan belgilanadi.

Kafedra mudirlari:

- sababli va sababsiz dars qoldirgan talabalarning keyingi mashg'ulotlariga qo'yilishini dekanat ruxsatnomasi asosida darsga qo'yilganlik tekshiriladi;

- talabalar tomonidan qoldirilgan ma'ruza va amaliy mashg'ulotlarni to'liq qayta topshirishini ta'minlaydilar;

- talaba tomonidan qoldirilgan yoki o'zlashtirilmagan ma'ruza va amaliy mashg'ulotlar qayta topshirilmagan taqdirda, bu talabalarni ON va YaNlarga qo'ymaydilar;

- sababsiz qoldirilgan o'quv mashg'ulotlarni qayta topshirish bali 0.8 koeffitsient bilan aniqlanadi va professor-o'qituvchi jurnalida qayd qilinishini nazorat qiladi;

- uch va undan ortiq sababsiz qoldirilgan mashg'ulotlar dekanat ruxsatnomasi asosida kafedra professor- o'qituvchilari tomonidan qabul qilinishini tashkillashtiradi va nazoratda tutadi;

Talabaning qoldirgan mashg'ulotlarini qayta topshirganligini tasdiqlovchi hujjatlar kafedrada bir yil davomida saqlanadi.

Talaba qoldirgan dars soatlarini qabul qilgan professor o'qituvchining ish kuni ikkinchi yarimiga har bir talaba uchun 0.3 soatdan yoziladi.

Talaba qoldirgan dars soatlarini o'zlashtirganligi kafedrada maxsus tutilgan jurnalda qayd qilib boriladi.

Oliy ta'lif muassasasi ichki tartib qoidalarini buzgan talabaga ichki tartib qoidalarida ko'rsatilgan tartibda chora ko'rildi.

ATAMALAR

Endi Siz talabasiz, qo'yidagi atamalarni tez-tez ishlatasiz! Buning zamirida, mazmun mohiyatida nima borligini bilib olishingiz shart. Shu sababli takror bo'lsa ham yuqorida bakalavriat va magistratura haqida fikr bildirilgan edi. Mazkur atamalarni yana bir bor izohlab o'tamiz:

Bakalavriat - oliy ta'lif yo'naliishlari o'qish muddati kamida to'rt yil bo'lib, oliy ma'lumot va tayanch mutaxassislik diplomini olish undagi tahlil yakuniy malakaviy bitiruv ishi bilan tugaydi.

Magistratura - aniq mutaxassislik bo'yicha bakalavriat negizida kamida ikki yil davom etadigan oliy ta'lif bo'lib, magistirlilik dissertatsiyasini himoya qilish bilan nihoyasiga etkaziladi.

Stajyor-tadqiqotchi-izlanuvchi - magistrlik negizida 3 yil davom etadi va nomzodlik dissertatsiyasini himoya qilish hamda tanlangan mutaxassislik bo'yicha "fan nomzodi" ilmiy darajasini olish bilan yakunlanadi.

Oliy ta'lif muassasasiga bevosita rahbarlikni uning rektori amalgga oshiradi.

Rektor - lotincha "rektor" so'zidan olingan bo'lib, oliy ta'lif muassasasining rahbari degan ma'noni anglatadi. Rektor O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi tomonidan tayinlanadi va rahbarlik qilayotgan oliy ta'lif muassasasida "Kadrlar tayyorlash Milliy dasturi" asosida ta'lif sohasidagi yagona davlat siyosatini ro'yobga oshirishga mas'ul. Shu bilan birga rektor oliy ta'lif muassasasi faoliyatiga taalluqli kelajakka mo'ljallangan ishlarni rejalshtiradi va ularni amalgga oshirishni ta'minlaydi. Oliy ta'lif muassasasi vakolati doirasida xodimlar va talabalar bajarishlari majburiy bo'lgan buyruqlar chiqaradi. Talabalarning o'qish sharotlarini yaxshilashga va o'z vaqtida stipendiya bilan ta'minlab turishga qaratilgan chora tadbirlarni amalgga oshiradi.

Rektor - oliy ta'lif muassasasiga rahbarlik qilishda o'z huzurida tuzilgan ilmiy kengash, o'rinosarlari - prorektorlar, fakultetlar dekanlari va kafedralar mudirlari faoliyatlariga tayanadi.

Prorektor - so'zi lotincha "pro" - birga va "rektor" so'zlaridan tashkil topgan bo'lib, birga boshqarish ma'nosini bildiradi. Oliy ta'lif muassasalarida prorektorlar, asosan, qo'yidagi masalalar bo'yicha faoliyat ko'rsatadilar:

Yoshlar masalasi va ma'naviy-ma'rifiy ishlari bo'yicha prorektor; **o'quv ishlari** bo'yicha prorektor; **ilmiy ishlari va innovatsiyalar** bo'yicha prorektor; **moliya-iqtisod ishlari** bo'yicha prorektor.

Ilmiy kengash - oliy ta'lim muassasasining rektor rahbarligida prorektordar, fakultet dekanlari, etakchi kafedra mudirlari, professor-o'qituvchilardan iborat jamoatchilik tashkiloti bo'lib, u ta'lim muassasasidagi o'quv, ilmiy-uslubiy, ilmiytadqiqot, ma'naviy-ma'rifiy va tarbiyaviy ishlarni uyg'unlashtirishga qaratilgan asosiy masalalarni muhokama etadi va ular bo'yicha qarorlar qabul qiladi.

Ta'lim yo'naliishlari va mutaxassisliklari bo'yicha oliy ta'lim muassasasi tarkibida fakultetlar tashkil etiladi. Fakultetda, odatda, bakalavriatning bir nechta ta'lim yo'naliishlari bo'yicha o'quv-tarbiya jarayoni tashkil etilishi mumkin.

Fakultet - lotincha "fakultas" so'zidan olingan bo'lib, oliy ta'lim muassasasining o'quv-ilmiy va ma'muriy bo'linmasi ma'nosini bildiradi. Fakultetni dekan boshqaradi. Fakultetda uning yo'naliishga qarab bir nechta kafedralar faoliyat ko'rsatishlari mumkin.

Dekan - lotincha Dekanus - o'nboshi; Qadimgi Rim qo'shnida 10 ta askarning bir xillik boshlig'i degan ma'noni ifodalaydi. Dekan - oliy ta'lim muassasasida fakultetning o'quv, ilmiy va tarbiyaviy ishlari rahbari. Fakultet dekanining ma'naviy- axloqiy tarbiya masalalari hamda o'quv ishlari bo'yicha o'rnbosarlari bo'ladi. Dekanning idorasini **dekanat** deb ataladi. Dekanat oliy ta'lim muassasasining talabalar bilan ishlaydigan **asosiy bo'linmasidir**.

Dekan qo'yidagi vazifalarni bajaradi.

- fakultet doirasida ilmiy kengashga rahbarlik qiladi va talabalar ilmiy tadqiqot ishlari kengashi faoliyatini nazorat qiladi;
- fakultetning o'quv-tarbiyaviy, ilmiy-uslubiy, ma'naviy-ma'rifiy, ilmiytadqiqot ishlariga bevosita rahbarlik qiladi;
- o'quv reja, o'quv dasturlari va boshqa me'yoriy hujjatlar bajarilishini ta'minlaydi;
- kafedralararo ilmiy-uslubiy, ilmiy-amaliy majlislar va konferentsiyalarni tashkil qiladi va o'tkazadi;
- o'quv jarayoni jadvali tuzilishiga rahbarlik qiladi;
- o'quv jarayonida talabalarning davomati va o'zlashtirishini nazorat qiladi, ularning bilim darajasini reyting tizimi asosida baholashni tashkil qiladi;
- o'quv jarayoniga yangi pedagogik o'quv texnologiyalarni joriy etish bo'yicha chora-tadbirlar ishlab chiqadi va amalgalashadi;
- talabalarning kursdan-kursga o'tkazish, akademik ta'tillar berish, davlat attestatsiyalariga qatnashish va bitiruv ishlarini himoya qilishga tegishli buyruqlar tayyorlaydi;
- o'rnatilgan tartibda talabalarni stipendiyalarga tavsiya etadi va talabalar turar joyidan joy beradi;
- fakultetni avval bitirganlar bilan aloqa o'rnatadi, ularning amaliy faoliyatini davomida to'plagan ijodiy tajribalarini o'rganadi va ularni kadrlar tayyorlash sifatini oshirishda qo'llaydi;
- iqtidorli va o'qishda alohida yutuqlarga erishgan talabalarga zaruriy sharoitlar yaratib beradi;
- talabalarning mustaqil ishi uchun sharoit yaratadi va uning nazoratini tashkil etadi;

- ta'lism-tarbiya sifatini yanada oshirish maqsadida talabalarning ota-onalari, vasiylik, jamoatchilik kengashlari a'zolarini bu ishga jalb qiladi;
- talabalarni guvohnoma, reyting daftarchasi, boshqa hujjat va ma'lumotlar bilan ta'minlaydi.

Oliy ta'lism muassasasida ta'lism yo'naliishlari o'quv rejasidagi fanlar bo'yicha mashg'ulotlar tegishli kafedralar tomonidan amalga oshiriladi.

Kafedra yunoncha "kathedra" - stul, o'rindiq - minbar, unga ko'tarilib ma'ruza o'qiladi, nutq so'zlanadi va auditoriya oldida chiqish qilinadi degan mazmunni beradi. Bu joy oliy ta'lism dasturidagi o'zaro bog'liq fanlarni o'qitish va soha bo'yicha ilmiy va ilmiy-uslubiy tadqiqotlar o'tkazuvchi bo'linma. Kafedralar umumta'lism, umumkasbiy yoki ixtisoslik yo'naliishlari bo'yicha tashkil etiladi. Kafedra oliy ta'lism muassasasining boshlang'ich va asosiy o'quv-ilmiy markazidir. Kafedrani uning mudiri boshqaradi.

Kafedra mudiri:

- davlat ta'lism standartlariga muvofiq ishlab chiqilgan o'quv reja va dasturlar asosida muayyan fanlar bo'yicha o'quv jarayonini yuqori darajada ta'minlashga mas'ul;
- kafedrada o'tkazilayotgan ilmiy, ilmiy-uslubiy ishlarni boshqaradi;
- talabalar bilimi va ko'nikmalarining monitoringini olib boradi;
- darslarga o'zaro tashriflarni va ochiq lektsiyalarni tashkil qiladi va tahlil etadi;
- ta'lism yo'naliishlari bo'yicha kadrlarga buyurtma beruvchi korxona va tashkilotlar bilan uzviy aloqa o'rnatadi va hamkorlikda ish olib boradi;
- fanlar bo'yicha o'quv jarayonining adabiyotlar bilan ta'minlanishini tashkil etadi.

Kafedrada professor, dotsent, katta o'qituvchi va assistantlar faoliyat ko'rsatadi.

Professor (lot. Professor - murabbiy) - ilmiy unvonli, oliy ta'lism muassasasida asosiy nazariy mashg'ulotlar (lektsiyalar)ni olib boruvchi hamda ilmiy-tadqiqot ishlariiga rahbarlik qiluvchi yuqori malakali o'qituvchi.

Dotsent (lot. Dosesn - o'qitayotgan) - tegishli ilmiy unvonli, fanlar bo'yicha nazariy va amaliy darslar, ilmiy tadqiqotlar olib boruvchi etakchi o'qituvchi.

Katta o'qituvchi - ko'p yillik ilmiy-pedagogik ish tajribasiga ega bo'lgan, odatda, ilmiy darajasi bo'lmagan o'qituvchi.

Assistant (lot. Assistant - qatnashayotgan, yordamlashayotgan) - professor yoki dotsent rahbarligi ostida talabalar bilan laboratoriya va amaliy mashg'ulotlarni o'tkazuvchi o'qituvchi. U kafedraning ilmiy-tadqiqot, ilmiy-uslubiy ishlarida ishtirot etadi.

Kafedra o'qituvchilar ma'ruza darslarni ikki va undan ko'p guruhlarni birlashtirib, amaliy mashg'ulotlarni bir akademik guruhda, laboratoriya darslarni kichik guruhlarda o'tkazadilar. Talabalarning davomati, bilimi va ko'nikmalarini baholaydilar va barcha ma'lumotlarni dekanatga taqdim etadilar.

O'quv guruhlari dekanat tomonidan ta'lism yo'naliishlari (mutaxassisliklari) va o'qitish tillari bo'yicha talabalar sonidan kelib chiqqan holda tuziladi. **Guruh**

sardori saylanadi. Guruh sardori guruh a'zolari va dekanat o'rtaсидаги aloqalarni amalga oshiradi.

Har bir guruhga dekanat tomonidan murabbiy (kurator) biriktiradi.

Kurator – murabbiy, lotincha “surator” so'zidan olingen bo'lib, biror ish, biror shaxs, biror narsa ustidan nazorat olib borish topshirilgan homiy. Oliy ta'lim muassasasida guruh murabbiysi talabalar bilan ma'naviy-ma'rifiy, tarbiyaviy ishlarni olib boradi, ommaviy tadbirlarni tashkil qiladi, yakkama - yakka suhbatlar o'tkazadi, hayotiy maslahatlar beradi, zarur bo'lган hollarda talabalar ota-onalari bilan bog'lanadi, o'z faoliyatni to'g'risida dekanatga muntazam ravishda hisobot berib boradi.

O'qitish muddati - talabalar tomonidan o'quv reja va dastur o'zlashtirilishi uchun belgilangan me'yoriy muddatdir. **Bakalavriat uchun bu kamida 3 yil, magistratura uchun kamida 2 yil.** Bu esa o'quv jarayoni bo'yicha amalga oshiriladi.

O'quv yili - 2 sentyabrdan 30 iyungacha bo'lган oliy ta'lim muassasasining faoliyat davri. Ushbu o'quv yili, odatda, yana ikki o'quv semestriga bo'linadi.

O'quv semestri - oliy ta'lim muassasasining o'quv yilining yarmini tashkil etuvchi, o'zaro bog'liq fanlarning ma'lum majmuuni o'zlashtirishga mo'ljallangan va ular bo'yicha yakuniy nazorat bilan tugallanadigan qismi.

O'quv semestri davomida o'quv rejasi asosida tuzilgan dars jadvaliga muvofiq lektsiyalar, laboratoriya va amaliy mashg'ulotlar, seminarlar va boshqa auditoriya mashg'ulotlari o'tkaziladi.

O'quv rejasi - tegishli yo'nalishda va mutaxassisliklar bo'yicha o'qitiladigan o'quv fanlari va kurslarning tarkibini hamda ularning o'quv semestri bo'yicha hajmimi soatlarda belgilaydigan me'yoriy hujjat.

Dars jadvali - oliy ta'lim muassasasida har o'quv semestri bo'yicha o'quv haftasida (olti kunlik) muayyan fandan o'quv mashg'ulotlarini o'tkazish ketma-ketligini belgilaydigan hujjat. Dars jadvali, odatda, fakultet dekani tomonidan tasdiqlanadi.

Lektsiya - o'qish, o'qituvchining ijodiy tavsifidagi auditoriyada o'quv rejasi bo'yicha o'tkaziladigan nazariy dars mashg'ulotidir. Zarur hollarda o'qituvchi tegishli mavzu bo'yicha darsdan oldin qo'shimcha materiallar tarqatishi mumkin.

Laboratoriya ishlari yoki amaliy mashg'ulot nazariy bilimlarni chuqur o'zlashtirish va mustahkamlashga qaratilgan auditoriyadagi o'quv mashg'ulotlaridir.

Seminar (lot. Seminarium - ko'chirib o'tkazish) - talabalarni mustaqil ta'lim olish, mustaqil fikr lash va ijodiy tayyorlash uchun mo'ljallangan, ularning fan bo'yicha bilimlarini chuqurlashtirish va kengaytirishga qaratilgan auditoriya o'quv mashg'ulotlarining turi.

Oliy ta'lim muassasalarda talabalarning haftalik yuklamasi 54 soatni tashkil qiladi. Bulardan 30 soati - auditoriya mashg'ulotlari, 24 soati - auditoriyadan tashqari mustaqil ish.

Mustaqil ish - nazariy bilimlarni mustaqil tarzda tashkil qilish shakli. Bunda talabalar o'quv va ilmiy adabiyotlar bilan ishlaydi, shu jumladan, internet vositasida o'z sohasi bo'yicha korxonalarda, ilmiy muassasalarda, laboratoriyalarda bilim va ko'nikmalarni mustaqil ravishda oshiradi.

Ta'llim dasturining ma'lum bir qismi tugallangach, odatda, bahorgi semestr yakunida malakaviy amaliyat o'tkaziladi.

Malakaviy amaliyat - nazariy ma'lumotlarni mustahkamlash, amaliy ko'nikmalar hosil qilish uchun o'tkaziladi. Malakaviy amaliyat natijalari bo'yicha talaba hisobot yozadi va uni maxsus komissiyada himoya qiladi.

O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti o'zining **Axborot-resurs markazi (ARM)**ga ega.

Axborot-resurs markazi - darslik, o'quv adabiyotlari va axborot kommunikatsiyalaridan jamoatchilik foydalanishini tashkil etuvchi madaniy-ma'rifiy va axborot markazi.

ARM xizmatidan O'zDJTSUda o'qiyotgan barcha talabalar foydalanish huquqiga ega. O'qish jarayonida har bir talaba o'ziga zarur bo'lgan o'quv adabiyotlarni belgilangan ma'lum muddatga olishi mumkin. Zarur adabiyot bilan tanishib chiqishi uchun **ARM** tarkibidagi o'quv zallaridan va axborot kommunikatsiyalaridan foydalanishi mumkin.

Stipendiya (lot. Stipendium - to'lov, maosh) - davlat oliy ta'llim muassasasining asosan, kunduzgi bo'limida yaxshi baholar bilan o'qiyotgan talabalarga muntazam (har oyda) to'lab boriladigan pul. Stipendiyalar miqdori va to'lash tartibi mazkur eslatmada qayd qilingan.

O'ZBEKISTON YOSHLAR ITTIFOQI BOSHLANG'ICH TASHKILOTI

O'zDJTSUda O'zbekiston yoshlar ittofoqi boshlang'ich tashkiloti o'z faoliyatini olib boradi. O'zbekiston yoshlar ittofoqi institut boshlang'ich tashkilotining qishki va yozgi sessiya yakunlari bo'yicha universitet talabalarining taklif va fikr-mulohazalarini o'rganish bo'yicha "Sening fikring - kelajakka yo'l", "O'zbekiston yoshlar ittofoqi - porloq kelajak sari" mavzularida ijtimoiy anketa so'rovnomalari o'tkazilib, olingan natijalar bo'yicha ziyorat chora tadbirlarni amalga oshiradi.

Shuningdek, barcha fakultetlarda talabalarning bo'sh vaqtinani yanada mazmunli o'tkazish maqsadida, "O'zbekiston yoshlar ittofoqi" faollari va etakchilarini tomonidan ko'rik - tanlovlardan o'tkaziladi.

O'zbekiston yoshlar ittofoqi boshlang'ich tashkiloti qoshida quyidagi - sport klublari va sektsiyalari bilan bir qatorda SKUF, "Quvnoqlar va zukkolar", "Zakovat", "Munozara-debat", "Notiqlik san'ati", "Orasta qizlar" klublari faoliyat ko'rsatdi. Bu klublar tomonidan fakultetlararo turli musobaqalar o'tkazilmoqda va 1500 dan ortiq talaba jalb qilingan.

O'zbekiston yoshlar ittofoqi qoshida "Faol talabalar kengashi" tuzilgan va ushbu kengash ichida targ'ibot guruhi tashkil etilib, unga barcha fakultetlardan faol, iqtidorli talaba-yoshlar jalb qilinadi. Faol talabalardan tuzilgan targ'ibot guruhi

sardorlari tomonidan joylarda dolzarb mavzular bo'yicha o'quv seminarlari olib borilmoqda.

O'zbekiston yoshlar ittofoqi boshlang'ich tashkiloti 5 ta; Huquqiy madaniyat, diniy ekstremizm va terrorizmga qarshi kurash, talabalarga milliy istiqlol g'oyasini singdirish, talabalarning darsdan bo'sh vaqtlarini mazmunli o'tkazish, yoshlar orasida global muammolarga qarshi kurash (OITS, giyohvandlik va jinoyatchilik), ekologiya yo'nalishlarida faoliyat olib boradi.

TA'LIM KREDITLARI VA GRANTLARNI OLISH SHARTLARI. BANKDAN KREDIT OLİSH

Ta'lism kreditlari bakalavr uchun 10 yil muddatga, magistr uchun esa 5 yilga ajratiladi. Foizlari esa Respublika Markaziy banki tomonidan belgilangan tartibga asosan shakllantiriladi. Foizlar davlat va tijorat banklarida bir xil. Kredit olish uchun quyidagi hujjatlar taqdim etilishi lozim:

- oliv o'quv yurti bilan shartnoma;
- ota yoki onasining kafilligi;
- ota-onasining ish joyidagi oyligi to'g'risida ma'lumotnomasi;
- yashash joyidan ma'lumotnomasi;
- talaba pasportining nusxasi.

Hujjatlar taxt bo'lgach, bank kerakli summani oliv o'quv yurti hisob raqamiga ko'chiradi. Bu summa har 6 yoki 12 oyda o'tkazilishi mumkin. Ta'lism kreditini olgan talaba o'qishi davomida bu kreditning foizini to'lab boradi, xolos. Oliy o'quv yurtini tugatgach, kreditning o'zini qaytara boshlaydi. Bunday sharoitda o'qishni tugatgan talaba ishga joylashadi va kreditni qaytarish imkoniyatiga ega bo'ladi. Agarda talaba kreditni olish uchun garov qo'yishni xohlasa, bu summa olinidigan kreditning 25 foizini tashkil etishi lozim.

Ta'lism kreditini olish uchun davlat yoki tijorat banklarini tanlasangiz bo'ladi.

TA'LIM GRANTLARI DASTURI

To'lov shartnoma asosida o'qishga kirgan talabalarga «Mehr nuri» jamg'armasi hamkorlikda hayotga tadbiq etilayotgan ta'lism grantlari loyihasi ham yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Bu loyihsada ishtirok etish uchun arizalar joriy yilning 20 avgustidan 5 sentyabrigacha qabul qilinadi.

Loyiha doirasida e'lon qilingan tanlovda oliv o'quv yurtiga to'lov-shartnoma asosida kirgan abiturientlar ishtirok etishi mumkin. Agarda siz shulardan biri bo'lsangiz, xech ikkilanmasdan tanlovda ishtirok eting. Buning uchun sizdan juda ko'p narsa talab qilinmaydi. Faqatgina iqtidorli va intiluvchan ekanligingizni isbotlay olsangiz, bas.

Tanlovga quyidagi hujjatlar taqdim etilishi shart:

- ishtirokchi anketasi;

-talabaning chindan ham shartnoma asosida o'kishga qabul qilinganligi to'g'risidagi oliv o'quv yurti rahbariyati tomonidan berilgan ma'lumotnomasi (talaba to'plagan ballar bilan birga);

- yashash joyidan ma'lumotnomasi;
- pasport nusxasi;
- o'rta ma'lumot to'g'risidagi attestat nusxasi;
- tavsifnomasi.

Anketangizni to'ldirayotganda juda e'tiborli bo'ling. Noto'g'ri yoki chala to'ldirilgan anketalar tanlovgaga qabul qilinmaydi. Shuningdek, 5 sentyabrdan keyin topshirilgan hujjatlar ham inobatga olinmaydi.

Eslatib o'tamiz, ushbu loyihada g'oliblikni qo'lga kiritgan talabalarning bir yillik shartnomasi to'lovi jamg'arma tashabbuskorlari tomonidan to'lab beriladi. Agarda talaba shu o'quv yilini faol va tirishqoqlik bilan yakunlasa, uning kelgusi yildagi shartnomasi ham to'lanishi mumkin.

AZIZ TALABA!

Siz talabalik yillari davomida eslatmada keltirilgandan ko'ra bir necha hissa ko'proq ma'lumotlarga ega bo'lasiz.

Siz hozir hayotingizning eng asosiy, eng nozik pog'onasida turibsiz, chunki kelgusi hayotingiz, jamiyatdagi o'rningiz bugungi xatti-harakatingizga bog'liq bo'ladi.

Kasbingizni to'g'ri tanlagan bo'lsangiz, unga mehr va muhabbat bilan qarasangizgina, kelgusi mehnatingiz zavqi va samarasi sizga yor bo'ladi. Faqat shundagina siz insoniyatga, jamiyatimizga foyda keltira olasiz.

Siz O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universitetiga birinchi qadamni qo'ydingiz. Sizlarni yosh niholga o'xshatsa bo'ladi. Nihol o'z vaqtida mehr bilan avaylab parvarish qilinsa, u vaqt kelib daraxtga aylanadi. Inson ham xuddi shunday. Sizning bilimingiz, fikrlashingiz, dunyoqarashingizning yanada shakllanishi oliy ta'lim dargohida ta'lim olayotgan vaqtga to'g'ri keladi.

Zamonaviy fan va texnikaning jadal rivojlanishi yangi talablarni yuzaga chiqaryapti. Bo'lajak bakalavr bu ilmiy texnik taraqqiyotning etakchisi. Bugungi oliy ma'lumotli mutaxassis, tashkiliy va boshqaruv ishlari sohibi bo'lmog'i darkor. Shuningdek, madaniyatli, kompyuterdan foydalananishning faol uslublarini qo'llay oladigan va albatta biror bir chet tilini bilishi kerak. Ushbu xususiyatlarni hisobga olgan holda institutimizning ta'lim va tarbiya sohasida asosiy maqsadi mamlakatimizga yuqori malakali jismoniy tarbiya va sport sohasida mutaxassislar, trener pedagoglar etkazib berish bilan bir qatorda ma'naviy jihatdan shakllangan komil insonni tarbiyalashdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat - engilmas kuch. T., Ma'naviyat, 2008.
2. "Barkamol avlod orzusi" (Kadrlar tayyorlash milliy dasturi"ni amalga oshirish borasidagi publisistik mulohazalar). T., Sharq, 1998.

3. Navro'zova G., Rahmonova M. Talabaning yo'ldoshi. T., 2006.
4. "Oq yo'll!" (Birinchi kurs talabalari uchun eslatma). T., G'.G'ulom nomidagi nashriyot-matbaa ijodiy uyi, 2004.
5. Eshmanov G'.J., Yusupov R.A. Talabalik muborak. T., 2010.
6. O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya institutining odob-axloq kodeksi. T., O'zDJTSU, 2021.
7. G'ulomov S.S., Karimova V.M., Raimov X.R. Ustozlarga eslatmalar. T., Moliya nashriyoti, 2000.

*E'tiboringiz uchun
rahmat!*